

Wright, David: Telidon. Is there a good market for a good technology? Department of Communications. Government of Canada.
u.ä.

Wunden, Wolfgang: Mediepädagogik - Führerschein für Fernsehen.
Stuttgart 1980.

MEDIEKOMMISSIONEN - BAGGRUND, ORGANISATION, DAGSORDEN, PERSPEKTIVER

af Michael Bruun Andersen, Per Jauert,
Ole Prehn og Lars Qvortrup

I Danmark har man i masser af år ment at have en udenrigspolitik, en pengepolitik, en socialpolitik. Ja endda en kulturpolitik har man haft; siden radio og TV's gennembrud har den også omfattet disse medier.

Men nogen sammenhængende kommunikationspolitik har der aldrig været formuleret: Statsministeriet har traditionelt været kaldt pressens ministerium (forstået som dagspressens), og radio og TV har hørt under Ministeriet for kulturelle anliggender. Andre medier og kommunikationsformer har været placeret i Industriministeriets eller Handelsministeriets ressortområder. Kommunikationspolitikken har derfor været opsplittet, den har overfladisk koncentreret sig om medier i traditionel forstand, og den har i øvrigt camoufleret sig under andre former for politikker.

I efterkrigsperioden eksploderede kommunikationsmængden i de vestlige industrisamfund. På trods af denne eksplosions sammenfald med et undervisningstilbud af hidtil ukendt omfang har den ikke ændret ved opsplitningen og polariseringen af befolkningsgrupperne. Stadig væk er der en stor majoritet af befolkningen, hvis kulturelle, politiske og sociale adfærd ikke svarer til den såkaldte "elites" adfærdsnormer. Set fra elitens standpunkt udtrykker denne forskel på adfærdsformer sig imidlertid som mangelsymptomer: Mangler hos flertallet i forhold til eliten mht. at "komme til orde", "kunne orientere sig" politisk og kulturelt etc. Den såkaldte "kulturkløft" opleves stadig væk, ja ofte ser det ud til at medieudviklingen kun gør kløften bredere og dybere.

Sammenfaldende med denne udvikling er det højtudviklede kapitalistiske samfunds økonomiske udviklingslove slået klart og synligt igennem inden for medieindustrien. Internationalt har vældige økonomiske kræfter underlagt sig den nye elektroniske teknologi. Nationalt har f.eks. monopoliserings- og koncentrationstendenser sat deres præg på dagspressen og magasinpressen, samtidig med at nye nicher er fundet og udfyldt af f.eks. annonceaviserne og frokostaviserne, og nye profitmulig-

heder er opnået i sammenhæng med produktivkræfternes udvikling, jf. video, kabel-TV, teledata, TV-legetøj m.v. Fra den politiske og sociale elites standpunkt vækker denne udvikling ubehag på to måder: For det første skaber den legitimationsproblemer, fordi en af det borgerlige demokratis selvforståede forudsætninger er en velfungerende offentlighed. Pressen bør præges af mangfoldighed, og det bør være muligt at komme til orde i den - dette ideal modsiges unægtelig af koncentrationsprocesserne. For det andet tydeliggør udviklingen de kapitalistiske udviklingsprocessers ustyrlighed. Den hensigtsmæssighed, som skulle opfyldes af "kræfternes frie spil", bliver gang på gang dementeret.

Medieudbuddet og medieforbruget har ikke fulgt de seneste års stagnation og nedgang i de vestlige økonomier, men nærmere udviklet sig omvendt proportionalt med stagnationen og arbejdsløsheden. Samtidig med at vi i dag konfronteres med den foreløbigt største arbejdsløshed siden 2. verdenskrig uden overbevisende udsigter til ændringer i udviklingstakten, står vi i Danmark over for en massiv forøgelse af medieudbuddet.

De, der aldrig lærer at læse og skrive ordentligt - og der er mange - kan se TV. De, der ikke har arbejde, kan se TV. De, hvis arbejde skaber frustration og forvirring, kan se TV. Og de, der kunne tænke sig at ændre ved tingenes tilstand, får det stadig sværere, efterhånden som den såkaldt sekundære socialisation - den personlighedsdannelse og -udvikling som bl.a. sker gennem (borgerligt ideologisk dominerede) massemedier - spiller en stadig større rolle i forhold til den primære socialisation, dvs. personlighedsdannelse og -udvikling gennem barn-forældre-relationerne. Medierne kan forøge fortjenesten ved deres kapitalisering af fritiden, og samtidig holder de herigennem folk hen i passivitet. Vi står over for at få indført skræmende tilstande fra USA, hvor medieforbruget i meget store befolkningsgrupper mere og mere ligner indtagelse af stimulanser. Også dette fremstår som et problem for den politiske og sociale elite: Den nævnte privatisering og passivisering svarer ikke til et borgerligt ideal om et højtudviklet og velfungerende demokrati; tilsvarende for mediernes indtrængen i de opdragelsesprocesser, som tidligere "tilhørte" forældrene.

2 slags begrundelser for en mediekommission

Som det er fremgået, er der behov for en kommunikationspolitik. Men

som det også er fremgået, fortolkes disse behov på vidt forskellige måder.

Fra et elitestandpunkt og for en overfladisk betragtning kan problemerne forsynes med følgende etiketter: Manglende styrbarhed, kulturelle kløfter, legitimationsproblemer og politisk og social passivering. Det, der umiddelbart registreres, er en række kortsigtede og overfladiske funktionsmangler i medieindustrien.

De borgerlige partiers svar på legitimationsproblemerne, dvs. den manglende medie-alsidighed, er et krav om at få brudt DR's monopol og få oprettet en privat reklamefinansieret sender, og det er evindelige klager fra alle sider om alting i forbindelse med DR, ikke mindst de påståede voksende omkostninger i DR uden modsvar i vækst i udsendelses kvaliteten og kvantitet.

Socialdemokratiets reaktion på samme fænomen er tværtimod et ønske om en større statslig indflydelse på medierne; man oplever et totalt højrefløjsmonopol i den trykte presse og frustreres over manglen på mulighed for at etablere levedygtige alternativer. Også i socialdemokratiske kredse er det blevet stuerent at tale om provinsens bladmonopoler. Truslen mod de overlevende aviser vokser og dødsfald synes forestående. Modtrækket er statslige støtteordninger - måske efter svensk forbillede.

Manglen på styrbarhed fremstår på følgende måder: Private firmaer lægger kabler i jorden og tilbyder mod betaling adgang til tysk underholdning og sport. Og tilbuddet er en succes. Satellitter med mange TV-kanaler og megen reklame kan skimtes i horisonten. Industri, telestyrelse og telefonselskaber rumler med nye medietekniske varianter med teletekst, teledata, pay-TV, video, elektronisk post og elektroniske bøger, overvågningssystemer, hjemmecomputere, videofoner.

Kulturkløfter og social passivitet er blevet registreret af omfattende undersøgelser af fritidsvaner, som dokumenterer, at brede kredse i befolkningen ikke opfører sig i overensstemmelse med elitens idealer. Eller problemerne fremstår som vælgertilslutning til Fremskridtspartiet eller som høje seer-tal til "underlødige" underholdningsserier i TV.

① Alle disse fænomener blev og bliver af både lokal- og landspolitikere oplevet som klare økonomiske og politiske problemer. Dette må antages at være en helt reel grund til at regeringen nedsatte Mediekommis-

sionen. Den blev altså nedsat, fordi man ønsker problemerne belyst og taget stilling til - men vel at mærke problemerne i den fortolkning og (mangel på) sammenhæng, som vi har eksemplificeret oven for. Og formentlig blev kommissionen også nedsat i håb om, at nogle af de nævnte problemer kunne "løse sig selv", medens Mediekommissionen pudse- de optikken og satte sagerne under lup.

② Ud fra en anden betragtning er problemerne imidlertid alvorligere. Bag ved den manglende styrbarhed finder vi en uhæmmet kapitalistisk omstrukturering af hverdagslivet: Af den kulturelle identitet, børneopdragelse, fritidsvaner, ernæringstraditioner etc. Hverdagslivet homogeniseres, socialgrupper opsplittes, historiske erfaringer og traditioner slås i stykker. Og TV-legetøj m.v. er vel at mærke ikke årsag hertil, men udtrykker snarere en udnyttelse af den sociale behov, som den "højtudviklede" kapitalisme frembringer.

Bag den såkaldte passivisering finder vi en afmægtiggørelse, som ikke først og fremmest eller alene skyldes medieudviklingen, men som snarere er en af årsagerne til denne. Man løser ikke nogen problemer ved isoleret at gennemføre en mediepolitik - ændre TV's sendetider, forbyde kønsdiskrimination i reklamer etc.

I sammenhæng med koncentrationen af medierne finder vi en indskrænkning af fortolkningsmuligheder i forhold til omverdenen og en geografisk centralisering af den sociale identitet.

Der synes altså i dagens samfund at være et brændende behov for at få en kommunikationspolitik. Den kan begrundes ud fra de her skitserede synspunkter og udviklingstendenser, og den kan begrundes ud fra supplerende betragtninger omkring presse, radio, tv og magasiners voksende ensartethed i indholdet, den enorme kulturimport og reklamens stigende aggressivitet og jagt på nye udfoldelsesmuligheder. Det er indlysende, at denne politik skal være en kommunikations- og ikke blot en mediepolitik. Dels fordi den må tage udgangspunkt i og rette sig imod forhold uden for medierne i meget stort omfang og med mediernes sammenflettethed med disse samfundsmæssige forhold. Og dels fordi den i sine konsekvens-overvejelser må gå længere end de kortsigtede og bornerte elite-registreringer af udviklingens utilsigtede virkninger.

Mediekommissionen

Mediekommissionens udgangspunkt kunne - ud fra en ideel betragtning - have været et andet: I stedet for en ensidig og overfladisk focusering på medierne kunne kommissionen have anlagt et kommunikationspolitisk synspunkt. Den kunne have taget udgangspunkt i spillet mellem den generelle udvikling og omstrukturering af hverdagslivet og medieudviklingen; den kunne have formuleret sine kommunikationspolitiske idealer fra et andet standpunkt end den sociale elites.

I så fald ville kommissionen som ideelt mål kunne have haft en maksimering af den materielle ytringsfrihed - eller blot at få en materiel ytringsfrihed indført - eller en demokratisering af beslutningsprocesserne i samfundet eller en opfølgning af de politiske forsøg på en jævnere fordeling af de materielle goder med en tilstræbt jævnere fordeling af videnskæssige, informationsmæssige og kommunikationsmæssige ressourcer.

Væsentlige punkter i en kommunikationskommissions kommissorium kunne også have været begrænsninger i ytringsfrihedens og meningsdannelsens afhængighed af kommercielle interesser, reguleringer af medieudbudet med henblik på genetablering af intensive sociale relationer inden for og mellem familier eller spørgsmålet om bevarelse af dansk kultur og dansk sprog.

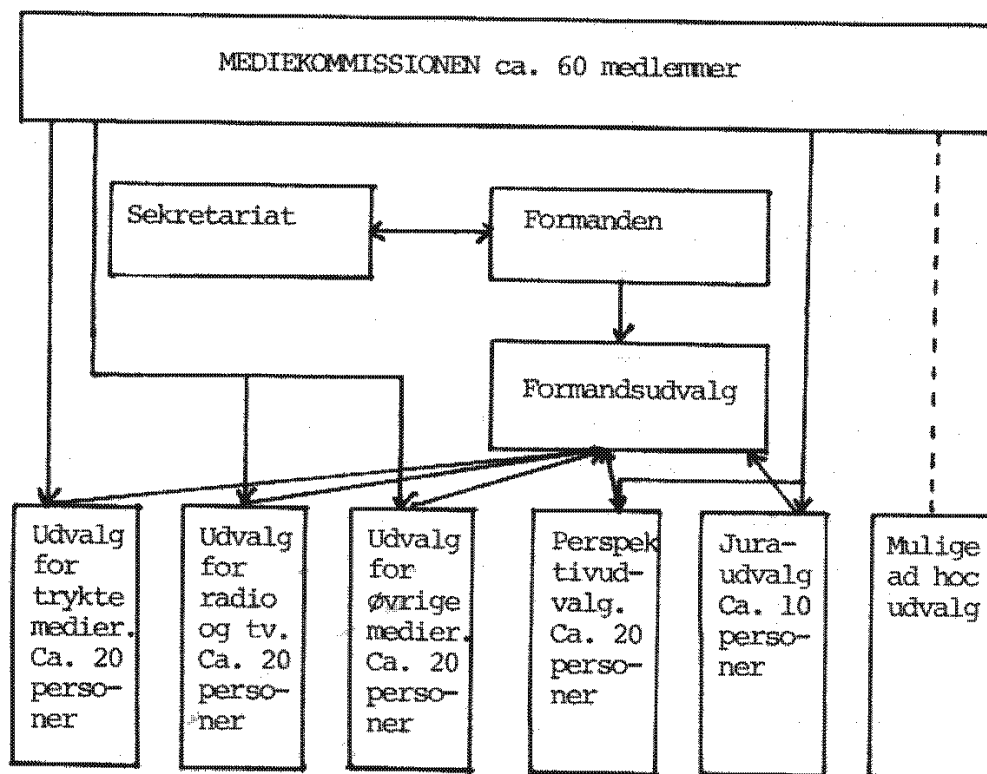
Endelig kunne kommunikationsformer også være et mere substantielt og relevant udgangspunkt end medier i snæver og traditionel forstand. I så fald ville f.eks. underholdning, nyhedsformidling, offentlig information, reklame, forbrugeroplysning o.lign. få en central placering.

Kommissoriet kunne også have peget på problemer omkring f.eks. den samfundsmæssige kontrol med informationsindholdet, informationskløfter, eliteudvikling, magtkoncentration, økonomisk koncentration i medieindustrien, risiko for individets isolering, arbejdets indhold, fritidens indhold, fremmedgørelsens omfang, uddannelse i produktion og brug af massemedier, sproglige, kulturelle og nationale problemer.

Manglen på udgangspunkter og problemer som nævnt i det foregående, kan kun i begrænset omfang skyldes manglende perspektiv og indblik hos dem, der har formuleret kommissoriet. F.eks. findes alle de lige nævnte problemområder nævnt i et notat fra Telestyrelsen i forbindelse med de indledende drøftelser om kommissoriets udformning. Det vides også, at

i hvert fald Forbrugerrådet og Sammenslutningen af medieforskere i Danmark sendte Statsministeriet forslag til kommissorier, der inddrog de alternative perspektiver og udgangspunkter, der er skitseret i det foregående.

Men grundlaget for Mediekommissionen er altså de enkelte medier, med den begrænsning som dette giver mht. årsagssammenhænge og konsekvensbestemmelser, og med en opdeling på grundlag af medietyper, som for en social betragtning er både arbitrær og uhensigtsmæssig og som i øvrigt må blive atomiserende for kommissionens arbejde. Det er nedslående at se, hvorledes dette grundlag ikke blot har sat sig igennem i Mediekommissionens kommissorium, men også i dens organisationsform. Også organiseringen af den - i øvrigt særdeles store og tunge kommission - er sket efter et enkeltmedie-kriterium. Og selv om der er sket en vis opblødning med dannelsen af det såkaldte perspektivudvalg må man frygte, at denne organisering vil have stærke "dagsordensættende" effekter for kommissionens arbejde. Kommissionens organisation er illustreret i hosstående figur.

Kommissionens medlemmer er delt ud på de tre medieorienterede såkaldte sektorudvalg. Udvalgene har ingen selvstændige rettigheder. Alt arbejde til offentliggørelse skal gennem selve kommissionen. Ingen er medlem

af mere end 1 sektorudvalg. Perspektivudvalget er sammensat af medlemmer fra sektorudvalgene. Det samme gælder juraudvalget. Formandsudvalget består af formændene fra disse 5 udvalg. Det skal styre og koordinere arbejdet. Kommissionen kan nedsætte ad hoc udvalg. Medlemmernes fordeling på de enkelte udvalg fremgår af bilag 2.

Mediekommissionen er i øvrigt i slægt med de 2 seneste store kommissioner, Forbrugerkommissionen og Bibliotekskommissionen, idet den dels formodes at inkorporere alle interesseparter og synspunkter, dels forventes løbende at afgive en række delbetænkninger. Formanden for kommissionen (professor H. P. Clausen) nærer næppe nogle illusioner om kompromisser eller enige betænkninger, men forventer, at politikerne via kommissionens betænkninger kan få et fuldstændigt billede af alle synspunkter.

Grundideen i organisationen af kommissionen er, at den nedsætter 6 stående udvalg. De 3 såkaldte sektorudvalg skal behandle foreskllige medier eller mediegrupper. Der hersker endnu uklarhed med hensyn til perspektivudvalgets arbejde. Tanken er, at det skal virke koordinerende, afhjælpe grænsestridigheder og muligvis anlægge visse endnu uspecificerede overordnede synspunkter. Det juridiske udvalg kan selv tage emner op og skal formodentligt også virke som en slags serviceorgan for de øvrige udvalg. Udvalgets hovedopgave bliver formodentligt at håndtere de vanskelige problemer omkring ophavsretsspørgsmål. Kommissionens formand er medlem af alle udvalg og er formand for formandsudvalget, der i øvrigt består af formændene for hvert af de øvrige 5 udvalg.

Kommissionen kan også nedsætte ad hoc udvalg, hvilket giver mulighed for at bearbejde nogle af de forannævnte centrale temaer. Dette synes påtrængende, fordi det partikulariserede, mediemæssige udgangspunkt uanset en nok så god vilje hos de enkelte medlemmer uhyre let fører til, at de enkelte mediers interesser, økonomi og teknik kommer i forgrunden på bekostning af individernes og samfundets behov. De reelle problemer, der er skitseret ovenfor - i forhold til hvilke styring af medierne er vigtig, men ikke tilstrækkelig - kan ganske enkelt ikke tackles ud fra de enkelte medier. Medierne er midler - og ikke mål - i forhold til de reelle samfundsmæssige problemer. Det er problemerne, der bør danne udgangspunkt og ikke medierne. Men med den givne struktur kan det næsten ikke blive anderledes, end at mediernes forhold bliver

udgangspunkt og mål. Derved bliver også meget let distribution prioriteret overproduktion.

Der kan bødes på dette ved at arbejde med brede konsekvensvurderinger i forhold til de enkelte medier og ved at nedsætte tværgående udvalg. Og man kan håbe, at Perspektivudvalget kan bruges til at andet udgangspunkt. Men det er på den anden side kunstigt at skille behandlingen af medierne og de tværgående problemer fra hinanden. Man kan frygte, at Perspektivudvalget bliver trængt af de ting, der kommer fra sektorudvalgene. Symptomatisk nok er man også i Perspektivudvalget startet ud med - ikke at formulere de her antydede brede problemer - men med at vente på udspil fra sektorudvalgene.

Sekretariatet består af konsulent i Statsministeriet Asger Lund-Sørensen, der leder sekretariatet, fuldmægtig Jørgen Stig Andersen, tidligere Forskningssekretariatet og sekretær Holger Hansen, tidligere grønlandsminister for Venstre. Dette sekretariat blev etableret alene på basis af forhandlinger mellem formanden og Statsministeriet og opsluger stort set den samlede bevilling til kommissionen, således at der i overensstemmelse med normal dansk kommissionstradition ikke er midler til selvstændig undersøgelses- eller forskningsarbejde.

Hovedparten af kommissionens medlemmer er udpeget af interesseorganisationer. Adskillige henvendelser om medlemskab synes at være afvist. F.eks. er bibliotekarerne blevet afvist, selv om Bibliotekstilsynet og bibliotekarenes arbejdsgivere er repræsenteret. Også modpressens organisation er blevet afvist. De øvrige medlemmer er såkaldt personligt udpegede, hvilket vil sige, at de er medlemmer i kraft af sig selv og ikke repræsenterer nogen organisation. De enkelte medlemmers tilhørsforhold m.m. fremgår af oversigten i bilag 2, hvor medlemmerne også er fordelt på udvalg.

De "tunge" medlemmer i kommissionen udgøres af dagspressens udgivere, journalisterne, Danmarks Radios ledelse, magasinpressens ejere og de indirekte repræsentanter for Danmedia, jf. bilag 2. I periferien svæver Statens Informationstjeneste, Forbrugerrådet, typograferne, Postforbundet, fagpressen og reklamen. I hovedsagen uden mulighed for politisk/økonomisk indflydelse svæver forskerne endelig rundt. Alle forskere på nær SMID's repræsentant er personligt udpegede og har ganske enkelt ingen magtmidler bag sig, hvilket ikke er så heldigt i et politisk/økonomisk spil, hvor man på forhånd kan være skeptisk over for saglige

argumenters tyngde. Der er udpeget 11 forskere som personlige medlemmer af kommissionen, hvoraf de 9 har en samfundsvidenskabelig, positivistisk baggrund. Af de 11 forskere er de 9 medlemmer af SMID. Det fremgår også af bilag 2, at der er et betydeligt socialdemokratisk islæt i kommissionen; det samme synes ikke at være tilfældet for sekretariatet.

Kommissionens og udvalgenes dagsorden

Den officielle dagsorden for Mediekommissionen er, at alt skal beskrives, analyseres og vurderes i lyset af nøgleordene i kommissoriet: samfund, offentlig forvaltning, privat erhvervsliv, den enkelte borger, kvalitet, demokrati og ytringsfrihed.

Det er naturligvis svært at se, hvad der står på kommissionens uofficielle dagsorden på dette relativt tidlige stadium af dens liv. Hvis vi med uofficiel dagsorden forstår forudsætninger og problemer, som der arbejdes ud fra og med, uden at de formuleres eksplicit, vil vi gætte på, at følgende punkter er eller vil komme på den skjulte dagsorden:

Kommissionen vil - tilsigtet eller ej - komme til at virke som legitimation for, at der arbejdes med problemerne, selv om kommissionen på en række punkter vil være uden indflydelse eller komme håbløst bagud i forhold til den såkaldte udvikling, således som der gives eksempler på i forhold til de enkelte udvalg nedenfor.

Et af de vigtigste punkter på den uofficielle dagsorden i øvrigt er formodentlig et opgør mellem virksomhedsejerne og de ansatte omkring ejerskab, virksomhedsdemokrati, ophavsret, miljø, arbejdets indhold og ny teknologi. Introduktion af nye medier og støtteordninger for gamle vil være en vældig fristelse for udgivere og ledelser og for litografer, typografer og journalister til at stille faglige krav.

I sammenhæng med de klare kapitalinteresser i forbindelse med de elektroniske medier står formodentlig i et eller andet skjult dagsordenspunkt skrevet, at kommissionen skal give Danmedias plan 3 i "Frem mod år 2000" et blåt stempel.

Det står også skrevet i den skjulte dagsorden, at dagspressen er vort "fineste" medie, og at dens kapital og dens ejere skal bevare deres indflydelse, og at annonceaviserne og magasinerne er noget kommercielt, privat, som ikke er vigtigt, og som man bare skal holde fingrene fra.

Også nye og mere raffinerede reklamemidler (dvs. vanskeligere ident-

ificerbare som sådanne) rumsterer rundt som et permanent skult dagsordenspunkt.

Både på dette overordnede og på mere detaljerede niveauer er der givetvis endnu en lang række af indtil nu skjulte dagsordenspunkter. Nogle af dem antydes gennem omtalen af de enkelte udvalg.

Presseudvalget

1/3 af medlemmerne i dette udvalg er ansat på læreanstalter, hvilket formodentligt først og fremmest afspejler, at forskernes arbejde med massemediernes hovedsagelig har været koncentreret om dagspressen. Disse medlemmer er uden reel politisk indflydelse, men naturligvis ikke uden betydning, når der skal voteres i fighten i dette udvalg mellem udgivere, journalister, typografer og den socialdemokratiske presse. Formanden Arne Ejbye-Ernst er tidligere chefredaktør i den socialdemokratiske presse og på Politiken, rektor for Danmarks Journalisthøjskole og redaktør af udgiverens blad Dansk Presse.

Formelt hedder udvalget "Trykte medier", men reelt er det fra starten benævnt Presseudvalget. Det generer først og fremmest fagbladene, medens repræsentanterne for magasinpressen og annonceaviserne formodentlig mener, at den, der lever skjult, lever godt.

Grundtemaet i udvalget er pressestøtte. Et af de vigtigste officielle mål for Mediekommissionen er at redde dagspressen for yderligere dødsfald. Udvalget sigter tilsyneladende mod grundige forundersøgelser. Siden Mediekommissionen blev nedsat er 1 dagblad (Fyens Tidende) lukket, 1 (Socialistisk Dagblad) har standset betalingerne og flere er i alvorlige økonomiske problemer.

De kommende konflikter går mellem de store udgivere og de små udgivere (principielt for og imod støtte) og mellem prioriteringen af enten startstøtte eller driftstilskud samt med hensyn til, hvilke betingelser der skal knyttes til en eventuel støtte.

Udvalget har klare grænseområder over for tv-udvalget med hensyn til f.eks. reklame-tv og over for udvalget for øvrige medier med hensyn til teledata, hvor dagspressen tilsyneladende på organisationsplan nu har bestemt sig til at engagere sig i betydeligt omfang. Man kan også forestille sig, at dagspressen er parat til at opfange ideer om reklame-tv med forslag om at det bliver dagspressen, der kommer til at eje denne seddelpresse, jf. DDF's medlemskab af Reklamerådet, der i kommissionen

er repræsenteret af formanden for Dansk AnnoncørForening, der er en af ivrigste offentlige fortalere for reklame-tv.

Udvalget har principielt også fået overdraget at arbejde med massemediet tryksager. Man kunne f.eks. tænke sig, at man tog spørgsmålet op om rimeligheden i, at der findes dette ene medie, som befolkningen ikke selv er i stand til at bestemme modtagelsen af, og måske også at man i denne sammenhæng inddrog annonceaviserne. Der er formodentlig begrænset interesse for denne problemstilling i udvalget, men man kan også forestille sig, at dagspressen via eventuelle reguleringer af tryksagsreklamen og de gratis omdelte aviser, kan få visioner om reklamepenge, der vandrer tilbage i dagspressens lommer.

Bemærk, at der kun er en enkelt embedsmand i dette udvalg, hvor alle kender hinanden grundigt i forvejen, og hvor alle er sagkyndige.

Tv-udvalget

Næsten halvdelen af medlemmerne af tv-udvalget har tilknytning til DR. En skjult dagsorden kunne være, at der ikke skal ske væsentlige ændringer omkring DR, men det er på den anden side klart, at man kommer til på en eller anden måde at behandle spørgsmålet om brud på monopolet og finansieringen af den heraf følgende ekstra kanal, men det kan komme til at tage lang tid, før udvalget når så langt i sine overvejelser.

Problemerne omkring reklame-tv er indtil nu blevet ignoreret i udvalget, hvad der nemt kan medføre, at det bliver taget på sengen, når reklamerne til sin tid vælter ned fra satellitterne. Også kommissionens forhold til teledata-forsøget kunne give anledning til bekymringer med hensyn til reklamer, fordi de sandsynligvis slipper ind ad bagdøren, især på grund af vanskelighederne ved i teledata at skelne mellem information og reklame i tv. Iøvrigt arbejder der under Kulturministeriet et lokalradioudvalg, hvis resultat kommissionen højst vil kunne kommentere.

Udvalget for øvrige medier

De to øvrige udvalg består stort set af sagkyndige og umiddelbart indlysende interesserepræsentanter. I udvalget for øvrige medier gælder disse karakteristika stort set kun for Industrirådets, Danmedias og telefonselskabernes repræsentanter. Ud over embedsmændene, der i bemærkelsesværdigt stort antal er samlet i dette udvalg, er de øvrige medlemmer almindeligt interesserede personer med lidt forskellige interessevinkler på emnet. For en stor del kan man fristes til at tro, at dette udvalgs medlemmer er fremkommet som en residual-

størrelse, nemlig dem man ikke var nødt til at tage med andre steder. Denne sammensætning er problematisk, fordi det nok er dette udvalg, der arbejder med de sværeste opgaver. Desuden er der kun én forsker i udvalget.

Udvalget for øvrige medier vælter sig i uoverskuelige problemstillinger og vil med garanti aldrig for alvor komme på højde med den faktiske udvikling. Kabler graves løbende ned, og regeringen lovgiver om kablerne uden konsultation med Mediekommissionen, og uden at det er diskuteret, hvilke slags kabler der skal være tale om, hvad de skal kunne, hvem der skal eje og have adgang til dem, og hvordan der skal koordineres mellem kabelfirmaet Stofa og telefonselskaberne. Også televæsenets struktur er vedtaget uden konsultation med Mediekommissionen, jf. den nylige bemyndigelse til trafikministeren om nedsættelse af et Teleråd til afløsning af Telefontilsynet.

Kabelspørgsmålet er så uoverskueligt og presserende, at det er blevet lagt over i et ad hoc udvalg. Udvalget for øvrige medier vil så prioritere arbejdet med video højest. Også på dette område går udviklingen stærkt, men den er dog nok lettere at indhente end på teledataområdet, hvor der helt uden sammenhæng med Mediekommissionen arbejdes på fuld kraft med at komme i gang på dette felt.

Med undtagelse af de ovenfor nævnte 3 repræsentanter for Danmedia, Industrirådet og telefonselskaberne er der ingen medlemmer i udvalget, der har indflydelse på den tekniske udvikling og de økonomiske investeringer på dette område. Udvalget kan registrere udviklingen, og medlemmerne kan prøve at varetage hver deres små særinteresser. På mange måder kunne det se ud, som om udvalget er udset til at give en næsten uafvendelig industripolitik et menneskeligt ansigt.

Som en principiel optimistisk mulighed for en positiv indsats fra udvalget for øvrige medier må nævnes, at det er på dette udvalgs område, at den brugsværdi, der produceres af mediekapitalen, også har frigørende aspekter. Kapitaliseringen af den nye elektroniske teknik leder til stadig enklere og billigere muligheder for at producere, gengive og reproducere. Det åbner nye muligheder for at mange mennesker kan udtrykke sig og sprede deres budskab. Det kan komme på udvalgets dagsorden at stille forslag om oprettelse af kommunikationscentre baseret på dette udstyr og med tilknyttet professionel assistance.

Perspektiver

Som det fremgår af det foregående er der næppe grund til på nuværende tidspunkt at nære nogen form for optimisme omkring det kommunikationspolitiske perspektiv i sammenhæng med nedsættelsen af Mediekommissionen.

Denne pessimisme - og vi ser her stort på at fremhæve de mulige undtagelser - skyldes vores opfattelse af de realpolitiske forhold med hensyn til muligheden for ændringer og indgreb på massekommunikationsområdet. Den skyldes, at reelle ændringer af varig karakter i samfundet, hverken kan eller skal initieres af massemedierne, og den skyldes, at Mediekommissionen ikke tager sit udgangspunkt uden for medierne og i de grundlæggende problemstillinger, som er skitseret i indledningen, men netop har medierne som centrum for sin fulde opmærksomhed.

Hvis man er tilfreds med samfundet - herunder med forskellige grupperes ulige vilkår - eller mener, at samfundet blot skal justeres og reguleres lidt - og disse 2 synsvinkler udgør et dominerende flertal i Mediekommissionen - ja, så er kommissionen og dens arbejde yderst relevant. Ud fra disse synspunkter er det nemlig vigtigt, at mediernes udbud justeres kvantitativt og kvalitativt for fortsat at kunne fungere tilfredsstillende i deres reproducerende, socialintegrative og systembekræftende grundfunktion. Med en passende dosis mediepolitik kan man justere, smøre og regulere disse funktioner og også lave lidt fordelingsmæssig informationspolitik, der tilsyneladende stiller folk mere lige.

Hvis man i stedet havde etableret en Massekommunikationskommission med henblik på at arbejde med de reelle og samfundsmæssige behov, der er omtalt i indledningen, ville man have startet med en korrekt problemidentifikation og med en realistisk placering af medierne i helheden. At man så næppe løser den slags problemer med en kommission, er en anden sag. En kommission vil dog altid under gunstige omstændigheder kunne identificere og beskrive problemerne og også pege på de principielt nødvendige tiltag.

Der er i øvrigt ingen nævneværdige forskningspolitiske aspekter i Mediekommissionens arbejde. Der er ingen penge til og ingen intentioner om forskning i kommissionens regi og næppe heller til, at kommissionen tager væsentlige initiativer til forskning på området. På den anden side er det svært at se helt væk fra, at kommissionens formand selv er forsker og medlem af Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd. De usædvanligt mange

personligt udpegede forskere kan være tiltænkt den rolle at skulle levere "gratis" forskning til kommissionen. Det virker på den anden side ikke særligt perspektivrigt og heller ikke særligt sandsynligt, at forsker-medlemmerne på bestilling skal levere arbejde til kommissionen.

Grundideen er formodentlig, at kommissionen skal nøjes med eksisterende materiale og bruge forskerne og sine mange kontakter til at få det hele med. Hvis der er et slags forskningsmæssigt perspektiv, består det nok snarere i, at Mediekommisionens eksistens og arbejde kan inspirere forskere - inden for og uden for kommissionen - til at blive opmærksomme på nye problemstillinger og til at få deres forskning ind i de politiske processer og til i al almindelighed at øge interessen omkring massekommunikationsforskningen og dens resultater.

I en sådan sammenhæng og med et tilstrækkeligt godt benarbejde i kommissionen kan dens nedsættelse også få det kommunikationspolitiske perspektiv, at politikernes, embedsmændenes og befolkningens bevidsthed omkring massemediernes samfundsmæssige rolle og vigtighed skærpes.

Bilag 1: Mediekommisionens kommissorium

Som følge af den teknologiske udvikling og den generelle samfundsudvikling må det antages, at der i løbet af de kommende årtier vil ske betydelige ændringer inden for såvel de trykte som de elektroniske massemedier.

De teknologiske fremskridt vil medføre fremkomst af en række nye muligheder for indsamling, produktion, lagring, spredning og præsentation af information af enhver art i form af lyd og billeder, tekst og data, både nationalt og internationalt. Anvendelse af disse muligheder vil direkte eller indirekte få betydning for de allerede eksisterende massemedier, og det må antages, at der vil kunne blive tale om direkte konkurrence mellem de forskellige medier og systemer, både med hensyn til udnyttelse og økonomiske vilkår.

Det offentliges engagement i massemedierne er i dag forskelligt fra medie til medie. Lovgivningsmæssigt er regelsættet også forskelligt, idet der f.eks. gælder et sæt ansvarsregler for den trykte presse og et andet for radiofoni og TV, mens visse andre medier er uden nogen særlig form for regulering.

Udviklingen på massemedieområdet vil under alle omstændigheder medføre, at der i de kommende år såvel hos offentlige myndigheder som i en række private virksomheder skal træffes beslutninger, der vil kunne få indgribende betydning for udviklingen på medieområdet og dermed for samfundet.

Regeringen har på denne baggrund besluttet at nedsætte en mediekommision, der vil få til opgave at gennemføre en sammenhængende vurdering af udviklingen inden for massemedieområdet og belyse konsekvenserne heraf for samfundet som helhed, den offentlige forvaltning, det private erhvervsliv og for den enkelte borger. Formålet med kommissionens arbejde er i lyset af denne vurdering at fremskaffe grundlag for formulering af en fælles offentlig mediepolitik.

Udgangspunkt for vurderingen bør tages såvel i regeringens erhvervs-politiske målsætninger som i de almene kulturpolitiske principper, der fremhæves i regeringens kulturpolitiske redegørelse fra november 1977, og som kan sammenfattes i ordene: "kvalitet, demokrati, ytrings-frihed og decentralisering".

Kommissionens arbejde bør principielt dække samtlige massemedier, d.v.s.

- 1) De trykte massemedier, f.eks. dagspresse, distriktsblade, magasin-presse, tidsskrifter og fagblade.
- 2) De elektroniske massemedier, f.eks. radio, TV, kabel-TV, satellit-TV, Tekst-TV, teledata og telefax.
- 3) Andre massemedier, f.eks. audio- og videokassetter og -plader.

Udenfor kommissionens område falder dog bøger og film.

Regeringen anser det iøvrigt ikke for hensigtsmæssigt i detaljer at fastlægge kommissionens arbejdsområde, men forventer, at kommissionen indenfor rammerne af en fælles mediepolitik bl.a. vil beskæftige sig med dagspressens problemer og Danmarks Radios forhold.

Kommissionen er berettiget til at afgive delbetænkninger om de enkelte problemkredse, og regeringen kan lade forslag til foranstaltninger på medieområdet forelægge kommissionen til udtalelse.

Kommissionen bør iøvrigt redegøre for de økonomiske konsekvenser af de forslag og indstillinger, den fremkommer med.

Bilag 2: Mediekommissionens medlemmer fordelt på udvalg

Mediekommissionen er på mange måder sammensat med henblik på at få alle relevante interessegrupper repræsenteret. Da der altså netop er tale om et forum, hvor interesser skal konstateres, brydes og lægges frem for politikerne, er det fundet relevant at supplere oversigten over udvalgenes medlemmer med ikke alene deres stilling og oplysning om, hvilken organisation der har udpeget dem, men også med oplysning om medlemmernes andre relevante hverv og tilknytninger, således som disse fremgår af Greens 1981, Kraks Blå Bog 1980, Hof- og Statskalenderen 1980 og diverse offentlige betænkninger.

Udvalget for trykte medier (presseudvalget)

A. Ejbye-Ernst, formand. Personlig udpeget medlem. Afdelingsforstander Institut for Presseforskning. Rektor for Danmarks Journalisthøjskole. Redaktør af Dansk Presse, der udgives af Danske Dagblades Forening. Medlem af Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark.

H. P. Clausen. Formand for Mediekommissionen. Professor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Formand for NORDICOM. Medlem af Statens samfundsvidenskabelige forskningsråd. Formand for bestyrelsen for Danmarks Journalisthøjskole. Formand for Distributionsudvalget.

A. Lund-Sørensen. Udpeget af Statsministeriet. Konsulent i presse-spørgsmål samme sted. Medlem af Teletekststudvalget. Medlem af Distributionsudvalget.

Sigurd Bennike. Personlig udpeget medlem. Daglig leder af Dansk Media Komite, der er et samarbejde mellem Danske Dagblades Forening, Dansk Magasinpresses Udgiverforening, Danske Reklamebureauers Brancheforening, Dansk Annoncørforening og Dansk Oplagskontrol. Medlem af Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark.

Bjarke Fog. Personlig udpeget medlem. Professor i Erhvervsøkonomi, Handelshøjskolen i København. Medlem af bestyrelsen for Dansk Media Komite, og af bestyrelserne for Det Berlingske Officin A/S, A/S De Berlingske Virksomheder og Daell Varehus (der er informationsleve-

randør til teledataforsøget). Medlem af Distributionsudvalget.

Knud Aage Frøbert. Personlig udpeget medlem. Afdelingsforstander ved Institut for Presseforskning, Danmarks Journalisthøjskole. Medlem af bestyrelsen for Jyllandsposten A/S. Medlem af Radionævnet.

Bent Hansen. Personlig udpeget medlem. Chefredaktør for Aktuelt. Medlem af bestyrelsen for Ritzaus Bureau. Formand for Lavindkomstkommissionen. Medlem af Planlægningsrådet for forskningen. Medlem af Socialdemokratiets hovedbestyrelse.

Poul Holdt Hansen. Udpeget af Dansk Magasinpresses Udgiverforening. Direktør i Aller Press A/S. Medlem af bestyrelsen for A&L-international as (Ugens Rapport), Dansk Magasinpresses Udgiverforeningen, I/S Ugebladistributionen, A/S Bladkompagniet og Dansk Media Komite. Allergruppen omfatter 1/5 af Bladkompagniet, udgivelse af magasiner i Danmark, Norge og Sverige, trykkerivirksomhed og reklamebureau.

A. Stendell Jensen. Udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Administrerende direktør for A/S A-Pressen, der udover dagbladsdrift ejer 1/5 af Bladkompagniet. Medlem af bestyrelsen for Den danske presses fælles-indkøbsforening og A/S Bladkompagniet. Medlem af Distributionsudvalget.

Torben Krogh. Personlig udpeget medlem. Chefredaktør ved Socialistisk Dagblad. Medlem af den danske UNESCO. Nationalkommission. Medlem af Radorådet.

Hans Larsen. Udpeget af Dansk Journalistforbund. Journalist. Formand for Dansk Journalistforbund. Medlem af Uddannelsesrådet og bestyrelsen for Danmarks Journalisthøjskole.

Flemming Leth-Larsen. Udpeget af Danske Dagblades Forening. Direktør for DDF. Medlem af Nordiske Avisudgiveres Samarbejdsnævnet og Arbejdsgivernævnet og af de europæiske avisudgiveres organisation CAEJ. Medlem af Distributionsudvalget.

Erik Lund. Personlig udpeget medlem. Amanuensis ved Institut for Presseforskning, Danmarks Journalisthøjskole. Redaktør af Pressens Årbog og Avisårbogen.

Thyge Madsen. Udpeget af Danske Dagblades Forening. Chefredaktør ved Vestkysten. Formand for DDF. Næstformand i Venstres redaktørforening. Medlem af bestyrelsen for Ritzau Bureau. Næstformand for H. Matzen Dagbladenes Reprocentral, næstformand for A/S Esbjerg Klichéfabrik.

Frands Mortensen. Udpeget af Sæmmenslutningen af medieforskere i Danmark. Lektor ved Nordisk Institut, Aarhus Universitet.

Kaj Pedersen. Udpeget af Dansk Typografforbund. Forretningsfører i Dansk Typografforbund.

Hans Nielsen. Udpeget af Dansk Litografisk Forbund. Hovedbestyrelsesmedlem samme sted.

E. Kjær Poulsen. Udpeget af Håndværksrådet. Direktør for Københavns Bogtrykker Forening.

Preben Sørensen. Udpeget af Dansk Fagpresseforening. Redaktør ved IO-bladet. Sekretær for IO's Oplysningsudvalg. Næstformand i Dansk Fagpresseforening. Medlem af Teletekstudvalget.

Niels Thomsen. Personlig udpeget medlem. Professor ved Historisk Institut, Københavns Universitet. Redaktør af Pressens Årbog. Medlem af Europarådets pressekoncentrationsudvalg. Medlem af bestyrelsen for Pressehistorisk selskab.

J. M. Westergaard. Udpeget af Landsrepræsentationen for Danske distriktsblade. Chefredaktør ved Lokalavisernes Fællesredaktion.

Eivind Winsløw. Personlig udpeget medlem. Lektor ved Den Grafiske Højskole. Medlem af Sammenslutningen af medieforskere i Danmark.

TV-udvalget

J. Harder Rasmussen, formand. Udpeget af Ministeriet for kulturelle anliggender. Kontorchef for Ministeriets 4. ekspeditionskontor med bl.a. teatre, Danmarks Radio, film og kulturformidling som arbejdsområde.

H. P. Clausen. Se Udvalget for trykte medier.

A. Lund-Sørensen. Se Udvalget for trykte medier.

Laurits Binsløv. Udpeget af Danmarks Radio. Generaldirektør DR.

Birthe Weiss. Udpeget af Danmarks Radio. Formand for Radiorådet. Journalist. Medlem af Folketinget for Socialdemokratiet.

Morten Giersing. Personlig udpeget medlem. Lektor ved Institut for Litteraturvidenskab, Københavns Universitet. Medlem af Sammenslutningen af medieforskere i Danmark.

Povl Hermansen. Udpeget af Kontaktudvalget i DR. Formand for samme udvalg, der fungerer som fællesorganisation for alle DR's medarbejdere.

Olaf Irgens. Udpeget af Reklamerådet, der er et fælles PR organ for Danske Reklamebureauers Brancheforening og Dansk Annoncørforening i samarbejde med Danske Dagblades Forening, Industrirådet og Grosserer-Societetet. Formand for Dansk Annoncørforening. Formand for Reklamerådet. Direktør for Collstrop-Dansk Træimprægnering A/S og medlem af bestyrelsen for K. Balling Engelsen A/S. Begge virksomheder til-

hører Incentivekoncernen, der også omfatter NTP Electronic A/S, der producerer audioudstyr til radiofonier, grammofon- og filmselskabers lydstudier. Medlem af Industrirådets Forbrugerudvalg og Industriefagenes repræsentantskab.

Jørgen Kleener. Udpeget af Danmarks Radio. Næstformand i Radiorådet. Medlem af Venstres hovedbestyrelse.

Erik Knudsen. Udpeget af Ministeriet for offentlige arbejder. Økonomisk konsulent i ministeriets planlægningsafdeling.

Gerda Louw Larsen. Udpeget af Københavns og Frederiksberg kommuner. Formand for Borgerepræsentationen. Valg af Socialdemokratiet.

Olga Linné. Sektionsleder ved DR's forskningsafdeling. Medlem af Sammenslutningen af medieforskere i Danmark.

Børge E. Nielsen. Udpeget af Danske Lytteres og fjernseeres fællesforbund. Forbundsformand for Arbejdernes lytter og seerforbund.

Jørgen Flindt Pedersen. Personlig udpeget medlem. Programsekretær ved DR. Red. medlem af Ny Politik.

Karen Siune. Personlig udpeget medlem. Lektor ved Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet. Medlem af Sammenslutningen af medieforskere i Danmark.

Hilmar Sølund. Udpeget af Kommunernes Landsforening. Viceborgermester i Herning valgt af Socialdemokratiet.

Karl V. Thomsen. Udpeget af Forskningsbibliotekernes Fællesråde. Overbibliotekar ved Statsbiblioteket, der er hjemsted for Statens avis-samling og NORDICOM. Medlem af Biblioteksrådet. Medlem af forretningsudvalget for Forskningsbibliotekernes Fællesråd.

Erling Tiedemann. Udpeget af Amtsrådsforeningen. Amtsborgmester i Vejle Amt, valgt af Venstre. Næstformand for bestyrelsen for I/S Kommunedata.

Udvalget for øvrige medier (nye medier)

J. U. Moss. Formand. Udpeget af Administrationsdepartementet. Kontorchef for 1. kontor med arbejdsområderne rationalisering, ledelsesudvikling, Statens Informationstjeneste og direktoratet for statens indkøb.

H. P. Clausen. Se Udvalget for trykte medier.

A. Lund-Sørensen. Se Udvalget for trykte medier.

Johs. Christensen. Udpeget af Industrirådet. Vicedirektør for Det Store Nordiske Telegraf-Selskab A/S. Næstformand i Danmedias politikudvalg. Næstformand i bestyrelsen for Stofa A/S (fællesantenneanlæg og kabler).

Store Nordiske koncernen omfatter bl.a. Elmi A/S, der fremstiller elektroniske måleinstrumenter til brug inden for teleteknik, LK-NES der producerer relæer og elektronisk måleudstyr, GNT Automatic A/S der producerer telefonmateriel og periferiudstyr til databehandling (leverer bl.a. til JTAS) og Tiger Data A/S der især producerer mini-datamater.

Aase Boesen. Personlig udpeget medlem. Hjemmearbejdende husmor. Medlem af Amtsprogramudvalget for Sønderjylland og af Dansk Folkeoplysnings Samråd.

Aage Deleuran. Udpeget af Danske Dagblades Forening. Chefradaktør ved Berlingske Tidende. Medlem af Distributionsudvalget. Næstformand i bestyrelsen for Ritzau Bureau. Formand for Dansk Pressehistorisk selskab. Medlem af Uddannelsesrådet og bestyrelsen for Danmarks Journalisthøjskole. Medlem af bestyrelsen for Danske Dagblades Forening. Bestyrelsesmedlem J M Elmenhoff & Søn A/S (Amtsavisen) og Amagerbladet. Direktør for Det Berlingske Officin A/S og A/S De Berlingske Virksomheder, der omfatter bl.a. Nordisk Pressefoto, forlags- og trykkerivirksomhed og Pladeringen A/S.

H. O. Christiansen. Udpeget af Industriministeriet. Afdelingschef for samme ministeriums 2. afdeling med bl.a. forbrugersager, industriudvikling og teknologi som arbejdsområdet. Formand for Industriministeriets låneudvalg og for Industriministeriets produktivitetsudvalg. Næstformand i Eksportfremmerådet og Eksportkreditrådet. Medlem af bestyrelsen for A/S Dansk Olie og Naturgas.

Ilse Dickmeiss. Udpeget af Socialministeriet. Fuldmægtig i samme ministeriums sekretariat.

Ib Granerud. Udpeget af Undervisningsministeriet. Undervisningsinspektør i samme ministeriums pædagogiske sektion for Folkeskoleområdet. Næstformand i bestyrelsen for Statens Filmcentral. Medlem af Biblioteksrådet.

Poul Hansen. Udpeget af Generaldirektoratet for post- og telegrafvæsen. Generaldirektør P & T. Medlem af Radiorådet. Medlem af Telefontilsynet og Telefontilsynets samordningsudvalg. Formand for Danmedia. Medlem af styregruppen for Teleundersøgelsen af 1978.

F. Reidar Jørgensen. Udpeget af Ministeriet for offentlig arbejder. Kontorchef i dette ministeriums 3. kontor med bl.a. telefon som arbejdsområde. Medlem af bestyrelsen af JTAS. Medlem af Telefontilsynet og af Telefontilsynets samordningsudvalg. Medlem af referencegruppen for

Teleundersøgelsen af 1978.

Liselotte Knudsen. Udpeget af HK. Parlamentarisk valgt afdelingsformand i HK.

Kr. Lindbo-Larsen. Udpeget af Bibliotekstilsynet. Biblioteksdirektør. Medlem af bestyrelsen for I/S Indbindingscentralen og for Bibliotekscentralen. Formand for Biblioteksrådet og Bibliotekernes Oplysningskontor.

Karl Johan Mortensen. Udpeget af Danmarks Biblioteksforening. Formand for Danmarks Biblioteksforening. Borgmester i Vejle valgt af Socialdemokratiet. Medlem af bestyrelsen for JTAS. Medlem af Registerrådet. Medlem af Biblioteksrådet. Medlem af referencegruppen for Teleundersøgelsen af 1978.

Kirsten Nielsen. Udpeget af Forbrugerrådet. Formand for Forbrugerrådet. Formand for forbrugergruppen Vest. Medlem af forretningsudvalget for Statens Husholdningsråd. Medlem af Forbrugerklagenævnet, af Ankenævnet for forsikringsager, af Det Økonomiske Råd og Landbrugets § 2 udvalg af 1979.

Arnold Nørregaard. Udpeget af Danmedia. Bestyrelsesmedlem og direktør for Gutenberghus Reklamefilm A/S/Bellevue Studio. Gutenberghusgruppen driver udgivelsesvirksomhed i hele Europa inden for bøger, magasiner og tegneserier. I Danmark omfatter aktiviteterne bøger, magasiner, tegneserier, reklamebureauvirksomhed, reklamefilm, video, undervisningsmaterialer og sikkerhedssystemer. Gutenberghusbladene A/S omfatter 1/5 af A/S Bladkompagniet. Danmedia, der har udpeget Arnold Nørregaard er en interesseorganisation af private og offentlige virksomheder inden for medieindustrien. Inden for Mediekommissionen er Danmedia endvidere repræsenteret gennem medlemmer med tilknytning til Berlingske Tidende, Danmarks Radio, Danske Dagblades Selskab APS, Fyns Kommunale Telefonselskab, GNT Automatic, Gutenberghus, Jydsk Telefonaktieselskab, Morgenavisen Jyllandsposten, Post- og Telegrafvæsenet, Ritzaus Bureau, Stofa A/S, Det Store Nordiske Telegraf-selskab A/S og Danmarks Biblioteksforening eller ialt halvdelen af Danmedias medlemmer.

Ruth Nørthen. Personlig udpeget medlem. Journalist ved Aktuelt. Medlem af Den sociale ankestyrelse udpeget af IO. Medlem af Dansk UNICEF komite. Delegeret ved FN's generalforsamling.

Preben Sepstrup. Personlig udpeget medlem. Lektor ved Institut for Markedsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus. Medlem af Sammenslutningen

af medieforskere i Danmark.

Henning Skaarup. Udpeget af Statens Informationstjeneste. Direktør ved SI.

Hans Strunge. Udpeget af Dansk Postforbund og Dansk Post og Telegraafforening. Formand for Dansk Post og Telegraafforening. Formand for Statstjenestemændenes Centralorganisation II. Medlem af Centralrådet for statens samarbejdsudvalg. Medlem af Tjenestemændenes Fællesudvalgs forhandlingsudvalg og af Fællesrådet for Danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationers forretningsudvalg. Medlem af direktionskomiteen i P & T, af Arbejds miljørådet og af Pristalsnævnet. Medlem af referencegruppen for Teleundersøgelsen af 1978.

P. Toftdal. Udpeget af De samvirkende telefonselskaber. Administrerende direktør for Fyns Kommunale Telefonselskab. Medlem af Telefonsynets samordningsudvalg. Medlem af Teleteknisk Forskningslaboratorium. Medlem af referencegruppen for Teleundersøgelsen af 1978.

W. Weincke. Udpeget af Ministeriet for kulturelle anliggender. Kommitteret i samme ministerium med generel kulturel planlægning, ophavsretlig lovgivning og det internationale ophavsretlige samarbejde som arbejdsområder.